

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Horváth Béla ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Perképviselési Főosztálya (1054 Budapest, Akadémia u. 3.; ügyintéző: Dr. Rózsa Erzsébet jt.) által képviselt Magyar Állam alperes ellen kártalanítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. április 24. napján kelt 39.P.21.718/2009/41. számú ítélete ellen az alperes részéről 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét nem fellebbezett részében nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 (azaz ötvenezer) Ft + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében kérte, hogy HCV fertőzöttségére tekintettel a bíróság kötelezze az alperest 5.000.000 Ft nem vagyoni kár, ezen összeg után 2009. április 1-től számított törvényes mértékű kamat, valamint 2008. október 1. napjától 30.000 Ft járadék megfizetésére kártalanítás címén. A járadék körében a diétájának, az általa fogyasztott gyógyszereknek és gyógyhatású készítményeknek, valamint a felhasznált tisztítószernek a költségét érvényesítette.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a felperesnek 2008. március 13. napján a mikrobiológiai lelet ismeretében már tudomása volt a fertőzöttségéről, ezért a követelése érvényesítésére nyitva álló egyéves határidőt elmulasztotta. Vitatta a követelés összecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 4.000.000 Ft-ot, valamint ennek 2009. április 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, 2008. október 1-től véghatáridő nélkül havi 25.000 Ft járadékot minden hónap 10. napjáig előre esedékesen, 15 napon belül 1.075.000 Ft lejárt járadékot 2010. július 15. napjától a

kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatával együtt, valamint 150.000 Ft + áfa perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy az ítélet a járadék tekintetében előzetesen végrehajtható és, hogy 321.600 Ft illetéket, valamint 141.327 Ft állam által előlegezett költséget az állam viseli.

Tényként állapította meg, hogy a felperes nyolc gyermekes édesanya, 1977-ben, 1980-ban és 1989-ben a szülései során transzfúzióban részesült. HCV fertőzöttsége 2008 áprilisa óta ismert, a PCR vizsgálat pozitív eredményét 2008 szeptemberében tudta meg. 2009 márciusában kezdték meg a kezelését, hat hónappal később a HCV PCR vizsgálat negatív eredménnyel zárult. Jelenleg vírushordozó, de tünetmentes. A fertőzöttséggel okozati összefüggésben, nagy valószínűséggel annak következtében, autoimmun betegsége alakult ki, ez a gyógyulási esélyt befolyásolta. A vírusellenes kezelést csak a szokásosnál gyakoribb és részletesebb ellenőrzéssel, a gyógyszeradagok csökkentésével lehetett elvégezni. 1990 óta magas vérnyomása, 1994 óta mindkét oldali csípőízületi kopása és elfajulása van, 2001 óta visszatérő fejfájással küzd, amely a HCV fertőzöttség mellett az életminőségét jelentős mértékben befolyásolja. A fertőzöttség ténye és a folyamatos kezelés szükségessége a pszichés állapotát betegség szintet el nem érő módon változtatta meg.

Jogi indokolásában a Ptk. 324. §-ának (1), 326. §-ának (1)-(2), és 360. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes követelésének elévülése 1980-ban kezdődött, mivel nagy valószínűséggel az akkor kapott transzfúziótól fertőződött. 2008 márciusában a mikrobiológiai lelet alapján még csak a gyanúja állt fenn a fertőzésnek, ami 2008 szeptemberében a PCR vizsgálat eredményeként vált biztossá. Ekkor került a felperes teljes körűen azon ismeretek birtokába, amelyek lehetővé tették számára, hogy a betegsége természetével, a várható következményekkel teljes egészében tisztában legyen. Ezen időpontig tehát a követelését menthető okból nem érvényesítette, így további egy év állt rendelkezésére a kereset előterjesztésére, az elévülési kifogás tehát nem volt megalapozott. Az egészségügyről szóló, a károsodás időpontjában hatályos 1972. évi II. törvény 22. §-ának (2) bekezdése és az 58. §-ának (3) bekezdése értelmében az alperes helytállási kötelezettsége fennáll, a Ptk-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles kártalanításra. A felperes életvitele jelentősen megváltozott mióta tudomást szerzett a fertőzésről. A betegség testi és lelki következményei a hátralévő életében fennmaradnak, élettevékenységét jelentős módon befolyásolják. Életmódja eltér a hasonló korú egészséges emberek életvitelétől és a korábban folytatott életmódjától is. Visszahúzódó lett, megváltozott a kapcsolata rokonaival és barátaival. Korábban vízitúrákat szervezett, tornázni járt, ezekről le kellett mondania. Nyolc gyermeke és unokái kevésbé számíthatnak rá, ingerültebb, idegesebb. Csípőprotézis műtétjét a HCV kezelés miatt el kellett halasztania. Tudatában van annak, hogy a vírus bármikor nagymértékben aktivizálódhat. Törekednie kell, hogy a szigorúan betartott egészséges életmódjával elősegítse, hogy az állapota ne rosszabbodjon. A betegség elleni küzdelmet hátráltatja a fertőzöttséggel nagy valószínűséggel okozati összefüggésben kialakult autoimmun betegsége is.

A nem vagyoni kárigény vonatkozásában 4.000.000 Ft-ot látott alkalmasnak az elsőfokú bíróság a hátrányok enyhítésére. Figyelembe vette a felperes életkorát, hogy jelenleg PCR negatív, továbbá azt is, hogy a HCV fertőzőséggel nagy valószínűséggel okozati összefüggésben kialakult autoimmun betegsége negatívan befolyásolja életminőségét és hátráltatja a perbeli betegsége elleni küzdelmét. Teljes alkoholmentesség mellett, zsírszegény, fűszerektől mentes, szénhidrátban és teljes értékű fehérjében gazdag étrendet kell összeállítania, amely többletköltséggel jár. A májkímélő diéta tartása egész életén át javasolt, a tünet- és panaszmentes időszakokban is. A betegség könnyebb elviseléséhez szüksége van arra, hogy úgy érezze, tesz valamit egészsége érdekében, ezért nem kifogásolható a vitaminok, gyógyhatású készítmények szedése sem. A bőre a fertőzőséggel összefüggésben szárazabb lett, annak rendszeres ápolása szükséges, ami szintén többletköltséget eredményez, ezzel kapcsolatosan gyógyszerári nyugta állt rendelkezésre. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság mérlegeléssel a diéta folytán felmerülő többletköltségre 15.000 Ft-ot, a gyógyszerek, gyógyhatású szerek költségére 8.000 Ft-ot, a tisztítószerrel kapcsolatos többletkiadásokra pedig 2.000 Ft-ot állapított meg és havi 25.000 Ft járadék fizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását a nem vagyoni kártalanítás összegének a felére, a havi járadék összegének 15.000 Ft-ra való leszállítását és ennek megfelelően a lejárt járadék összegének és a perköltségnek a csökkentését.

Kifejtette, hogy a felperes elsőfokú ítéletben felsorolt betegségei, illetve tünetei, a magas vérnyomás, csípőízületi elváltozás, visszatérő fejfájás az életminőséget befolyásolhatja ugyan, de nem a hepatitis C vírusfertőzés miatt alakultak ki, ezért nem értékelhetők. Iratellenes az a megállapítás, hogy a fertőzés és a betegség tudata a felperes élettevékenységét jelentősen befolyásolja, mert a beszerzett szakértői vélemény ezzel ellentétes megállapítást tett. A szakértő úgy foglalt állást, hogy a fertőzőség ténye és a folyamatos kezelés szükségessége a felperes pszichés állapotát természetes következményként értékelhetően, a betegség szintet el nem érően változtatta meg. Nem befolyásolta, illetőleg nem befolyásolja a mindennapi élettevékenységét és állapotának rendeződésével ezek megszűnése várható. Ugyanezt a megállapítást tartalmazza a kiegészítő szakértői vélemény is. Hasonlóan iratellenes az a megállapítás, hogy a vírusfertőzőséggel nagy valószínűséggel okozati összefüggésben van a kialakult autoimmun betegség. Ezzel kapcsolatosan a szakértői vélemény úgy foglalt állást, hogy az okozati összefüggés csak feltételezhető, de nagy valószínűséggel az eddigi adatok alapján nem jelenthető ki. Az orvosszakértői véleménnyel nem bizonyított, az eredményes vírusellenes kezelés hatására megszűnő felperesi lelkiállapot és az autoimmun betegség tehát a felelősség körében nem értékelhető, ezért a nem vagyoni kártalanítás összege eltúlzott. Nem bizonyította továbbá a felperes a vitaminok és a gyógyhatású készítmények szedésének indokoltságát, a tisztítószeres vásárlásából eredő havi 2.000 Ft-os többletkiadást, utóbbira az elsőfokú bíróság bizonyítást sem folytatott le.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai alapján.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett a keresetet részben elutasító rendelkezése, valamint a 2.000.000 Ft nem vagyoni kár és járuléka, valamint a 15.000 Ft járadék és járuléka erejéig az alperest marasztaló rendelkezései, ezeket az ítélet tábla a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján nem érintette.

Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helyesen állapította meg, érdemi döntésével és jogi indokolásával az ítélet tábla egyetért, ezért a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá a következőkre.

Az elsőfokú bíróság a tényállás részeként rögzítette a felperes egyéb betegségeit, így a magas vérnyomását, a csípőízületi elváltozását és a visszatérő fejfájását. Ezek kialakulását nem hozta okozati összefüggésbe a per tárgyát képező vírusfertőzéssel, azonban ezen betegségek fennállása a nem vagyoni kár mértékének megállapításánál nem hagyható figyelmen kívül. Az ezekkel járó tünetek elviselése ugyanis a HCV vírusfertőzés által előidézett megromlott fizikai és lelki állapotban az átlagosnál nyilvánvalóan nehezebbé válik. Ezt meghaladóan nem vitás tény, hogy a felperes csípőprotézis műtétjét a HCV kezelésre tekintettel kellett elhalasztani, ezáltal a műtéttel elérhető eredmény, a mozgásszervi betegség javulása is csak későbbre volt várható. Az elsőfokú bíróság az orvosszakértői véleménnyel egyezően állapította meg, hogy a fertőzöttség ténye és a folyamatos kezelés szükségessége a felperes pszichés állapotát betegségi szintre el nem érő módon változtatta meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a betegség nem járt hátrányos testi és lelki következményekkel, a mindennapi életvitel megváltozásával. A felperes autoimmun betegségével kapcsolatosan a szakvélemény az erre vonatkozó leletek megállapításai alapján, illetve ellenére valóban csak feltételezhetőnek találta, hogy okozati összefüggésben áll a HCV fertőzöttséggel, de azt nagy valószínűséggel a rendelkezésre álló adatok alapján nem jelentette ki. Ez azonban a felperest ért egyéb hátrányokat értékelve a nem vagyoni kár nagyságát nem befolyásolja.

A vagyoni kárigény körében az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a betegség könnyebb elviseléséhez szükség van arra, hogy a felperes úgy érezze, tesz valamit egészsége érdekében, ezért elfogadható keretek között nem kifogásolható a vitaminok, gyógyhatású készítmények szedése. A fentiekkel az ítélet tábla maradéktalanul egyetért. A felperest ért fertőzés jellegére, a rendszeres ellenőrzések és a fertőzés által kialakult pszichés hátrányok kompenzálásának szükségességére tekintettel elfogadható a megjelölt készítmények fogyasztására irányuló igény. Ezek a készítmények ugyanis alkalmasak lehetnek arra, hogy legalább a fertőzött személy pszichés állapotában kedvező hatást idézzenek elő. A

felperes házastársa előadta tanúként, hogy a felperes kifejezetten fél minden betegségtől, ezért a ruhaneműjét és dolgait külön kezeli, külön mossa, fertőtleníti, ezáltal a tisztítószerrel kapcsolatos többletköltség sem kifogásolható. Különös tekintettel arra, hogy a felperes nyilvánvalóan a családtagjait, házastársát, nyolc gyermekét, illetőleg unokáit kívánja megóvni a fertőzéstől.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a felperes részére a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Budapest, 2013. február 13.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sándor Ottó s.k.
Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Magosi
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő